

Tyresö kommun
Utvecklingsförvaltningen

PM

2012-09-05

1 (14)

Diariernr: 2012 GAN 0067

Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden

PM om strategisk inriktning för ett framtida gymnasium i Tyresö

Innehåll

PM om strategisk inriktning för ett framtida gymnasium i Tyresö	1
Strategisk inriktning för framtida gymnasium i Tyresö	3
Bakgrund	3
Syfte	4
Vision och ambitionsnivå.....	5
Workshop	6
Studiebesök	8
Varumärkesutveckling	11

Strategisk inriktning för framtida gymnasium i Tyresö

Bakgrund

Kommunstyrelsen beslöt i januari 2012 att tillsätta en utredning om en strategisk inriktning för ett framtida gymnasium i Tyresö. Direktivet innehåller flera moment. I ett första steg fick gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden tillsammans med kommunstyrelsens beredning uppdrag att senast den 25 september 2012 presentera en förstudie.

1) Den förstudien ska genomföras under första halvåret 2012 med målet att:

- Ta fram en vision och ambitionsnivå för framtidens gymnasieutbildning i Tyresö,
- formulera ett uppdrag till gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden om att starta ett projekt för genomförande, inkl ny skolbyggnad
- ta fram och analysera tänkbara alternativ för lokalisering av ny skolbyggnad inklusive kostnadsberäkningar,
- ta fram det underlag som krävs för att kommunen ska kunna fastställa vilka mark- och bostadsytor som behövs för framtidens gymnasieutbildning
- Övergripande struktur för styrning och återkoppling av projektet
- Undersöka möjligheten att inrätta ett Advisory Board

2) Ledamöter i kommunstyrelsens beredning och gymnasie- och arbetsmarknadsnämndens presidium får i uppdrag att genomföra förstudien.

3) Förstudien ska redovisas till kommunstyrelsen senast den 25 september 2012.

I den andra punkten finns direktivet att ett uppdrag formuleras till gymnasie – och arbetsmarknadsnämnden att starta ett projekt för genomförande inkl ny skolbyggnad.

Ledamöterna i gymnasie- och arbetsmarknadsnämndens presidium har haft möten en gång i månaden. Frågan har diskuterats i kommunstyrelsens beredning och ett möte har hållits mellan ordförande i gymnasie- och

arbetsmarknadsnämnden, kommunstyrelsens ordförande samt ordförande i barn- och utbildningsnämnden. Förstudien redovisas i denna promemoria.

Som en del i en förstudie kring ett nytt framtida gymnasium har gymnasie- och arbetsmarknadsnämndens presidium genomfört studiebesök och även en workshop tillsammans med gymnasielärare för att diskutera profilering och innehåll för ett framtida gymnasium. Förvaltningen har fått i uppdrag att sammanställa reflektioner och idéer i en promemoria. En promemoria innehåller resultaten av diskussioner som förts mellan företrädare för de olika politiska partierna inom alliansen och oppositionen.

Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden och uppdraget

En omvärldsanalys rörande ett gymnasium i Tyresö togs fram hösten 2011. Den förutsätter en ny skola i ett nytt läge i Tyresö. Presidiegruppen i gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden har diskuterat för och emot nytt läge. Presidiegruppen har också diskuterat behovet av nybyggnation och vägt för och emot. Å ena sidan finns uppenbara brister i gymnasiet som kan rättas till utan dröjsmål: byta ut trasiga möbler, göra något åt miljön runt cafeterian, se till att tekniken fungerar och att datorerna används, spackla och måla där slitaget lyser i ögonen. Å andra sidan inriktas projektet ”Ett nytt gymnasium i Tyresö” på flexibla lokaler med flera användare, en galleria eller ett campus, lätt tillgängligt för alla invånare i Tyresö. Ambitionsnivån ska ligga högt.

Olika alternativ för lokaler och läge behöver diskuteras och analyseras.

Utvecklingsförvaltningen har tagit fram underlag och samordnat workshop och studiebesök.

Syfte

Detta dokument är en sammanställning av det kunskapsunderlag som är intressant inför arbetet med det framtida gymnasiet utifrån studiebesök, workshop och arbetet med varumärket. Underlaget ingår som en del inför förstudien som ska genomföras enligt det som nämnts i bakgrunden. En

förstudie innebär en analys över hur det framtida arbetet ska fortskrida, det vill säga planeringen för hur projektet ska genomföras.

Vision och ambitionsnivå

Visionen är grunden för vilken inriktning en framtida gymnasieskola i Tyresö ska innehålla och arbetet startar därför med en gemensam vision och ambition. För ett fördjupat visionsarbete planeras ytterligare en workshop.

I direktivet finns en modell för ambitionsnivån. Modellen omfattar fyra steg med en spännvidd från nytt gymnasium i nytt läge till nytt gymnasium i samverkan med andra aktörer samt lärarutbildning. Ur ett framtida strategiskt perspektiv är nätverk, samverkan och externa kontakter gynnsamt för framtidens gymnasieutbildning i Tyresö.

Modellens steg är:

Steg 1: Ny gymnasieskola i nytt läge. Teoretiska program och yrkesprogram i anpassad omfattning.

Steg 2: Vuxenutbildning. Samverkan med annan huvudman. Samverkan med högskola.

Steg 3: Del i kommunens marknadsföring mot företag. Del i åtgärder mot arbetslöshet.

Steg 4: Pedagogisk forskning ingår i verksamheten. Särskild satsning på lärare.

I diskussionerna har följande synpunkter framförts:

Tyresös ungdomar ska ha tillgång till både yrkesprogram och teoretiska program på hemorten. I framtiden har gymnasiet färre platser och samverkar med annan utbildning i kommunen. En jämnare fördelning mellan de teoretiska programmen och yrkesprogrammen eftersträvas. Fokus ligger på naturvetenskap, teknik och samhällsvetenskap för de teoretiska programmen, medan yrkesprogrammen utvecklar de program som nu finns. Ambitionsnivån för gymnasieskolan bygger på tre hörnstenar: elevens val, arbetsmarknadens behov och demokratins värdegrund.

I de diskussioner som förts i gymnasie- och arbetsmarknadsnämndens presidium råder enighet om följande ambitionsnivå:

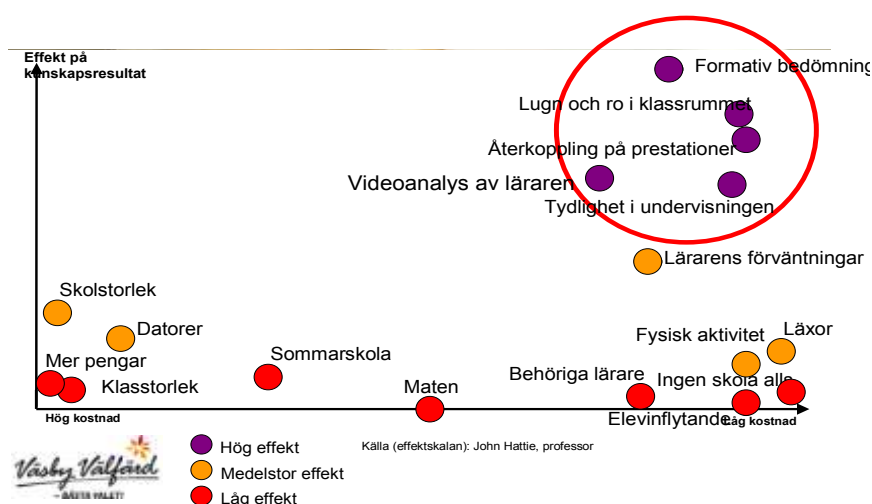
Oberoende av läge förnyas skolan. Samverkan kan ske med annan huvudman samt med utbildningen för vuxna och högskola. Gymnasiet är en del i kommunens marknadsföring mot företag och en del i kommunens och statens åtgärder mot arbetslöshet. Pedagogisk forskning ingår i verksamheten med särskild satsning på lärare.

Workshop

En workshop ”Forma framtiden” genomfördes 21 mars år 2012 som en start på ett utvecklingsarbete för Tyresö gymnasium. Under denna dag samlades lärare, skolledning och förtroendevalda för att diskutera hur Tyresö gymnasiums utbildning ska formas framöver.

Hur ska man förbättra kvaliteten i skolan? Stefan Fölster, chefekonom på Svenskt Näringsliv, har tillsammans med Anders Morin mfl skrivit en bok om ”Den orättvisa skolan”. Fölster presenterade resultaten kring studien som gjorts i skolorna under workshopen. En beskrivande bild av hur skolorna skulle kunna arbeta med förändring är:

Reformers effekter och kostnader

Sedan menade Fölster att detta kan man göra för att förbättra kvaliteten:

Lärarnas tid med elev kan öka

- tidseffektiva förberedelser av lektioner
- mindre byråkrati
- smartare IT-användning.
- Reformera läraravtalet

Elevens tid med lärande kan öka

- Hur läraren styr undervisningen
- Prov och annan återkoppling på prestation
- Arbetsro

Varumärkesstrategi

Thomas Lönn som är varumärkeskonsult inriktad på gymnasieskolor presenterade hur gymnasiet skulle kunna gå till väga för att bli ett mer attraktivare varumärke. Handelshögskolan rankar gymnasiemarknaden som den tredje mest konkurrensintensiva bland alla branscher. Elever söker gymnasier utifrån andra frågeställningar än kvalitet mm. Det gäller att utgå från elevernas perspektiv.

- Idealbilden styr valet (exempelvis cityidealet)
- Vald ”exit” styr gymnasievalet (exempelvis läkarlinjen, frisör eller studier på INSEAD)
- Fritidsintresset styr gymnasievalet (exempelvis Ishockey, Ridning, Foto)
- Förväntan om en specifik upplevelse styr gymnasievalet (exempelvis kriminalteknik, UF, online-studier, annorlunda lokaler)

Varumärkesstrategi enligt Lönn innebär följande steg:

1. Undersök befintligt rykte samt styrande funktioner bakom gymnasievalet

2. Välj varumärkesstrategi
3. Välj huvudmålgrupp
4. Välj varumärkesprofil
5. Implementera
6. Kommunicera

Studiebesök

Igelstaviken i Södertälje

Gymnasiet Igelstaviken i Södertälje har en tydlig idrottsprofil med ledorden: Idrott, hälsa, ledarskap. Idén för gymnasiet är: ”Här kan man kombinera elitidrott med studier”.

Gymnasiet ligger i vacker miljö nära sjön i direkt anslutning till pendeltågsstationen. Här går ca 600 elever Omvårdnad, samhällsprogram Naturvetenskap Beteendevetenskap, intro språk och yrkesintro. Det finns en specialpedagog, en studie- och yrkesvägledare, en idrottskoordinator, en kurator, en idrottscoach. Idrottscochen hjälper eleverna medan koordinator har hand om avtal och annat.

Studie- och yrkesvägledare åker tillsammans med elever till åk 9 för att berätta om skolan och dess inriktning.

Messingen nya Väsby gymnasium Upplands Väsby

Nya Väsby gymnasium finns belägen i en ny byggnad "Messingen" intill pendelstationen i Upplands Väsby. Byggnaden har utformats för gymnasiet, det allmänna biblioteket, konferensmöjligheter samt idrottshall. I denna finns även en gemensam reception och cafeteria.

White Arkitekter har stått för arkitekturen. Matsalen var också konferenslokal där kommunfullmäktige höll sina sammanträden. Det är mycket stora och luftiga ytor med stora ljusinsläpp. I gymnasiedelen som fanns på de två övre planen fanns många studiehörnor och sittplatser. Här finns möjligheten för ungdomarna att spana.

Fördelarna med detta gymnasium och denna utformning var bland annat: gemensamma lokaler som delades av flera parter, gemensamt bibliotek, mycket fina och fräscha lokaler, matsalen kunde enkelt göras om till stort konferensrum. Gemensamma lokaler leder till kostnadseffektivitet. Nackdelen var de stora luftiga ytorna som inte blir kostnadseffektiva.

Nya Väsby gymnasium har med nya lokaler mm lyckats vända en nedåtgående trend där Upplands Väsby elever tidigare sökte till andra skolor. Läget nära pendelstationen underlättar även för elever från andra håll som studerar på gymnasiet.

Sickla kunskapsgalleria, M7 (YBC)

Sickla kunskapsgalleria har flera olika gymnasieskolor samlade i en stor byggnad i nära anslutning Sickla köpcenter och Dieselverkstaden. Young business creatives är namnet på den kommunala gymnasieskolan som finns där. ”En kreativ ideutveckling och lärande” ger YBC en tydlig profilering.

Utöver YBC fanns även flera friskolor i bygganden kunskapsgallerian. Här fanns också en gemensam cafeteria/matsal som drivs av en entreprenör. Det är en modern arkitektur med mycket ljusinsläpp. Omringad av den centrala trappan fanns de olika skolorna samt några andra aktörer som hyr lokaler. YBC har sin verksamhet på de två översta

våningarna. När man klev in på YBC fanns receptionen och sedan en stor samlingsplats i mitten. Glasväggar skilde rummen från samlingslokalen. Utformningen påminde om ett kreativt företags kontorslandskap. De gemensamma konferenslokaler hyrs ut också till andra.

Fredrika Bremer gymnasiet i Haninge

Fredrika Bremer är en stor, modern och luftig gymnasieskola med pampig entréhall. Här ryms tre gymnasieskolor i en byggnad. Lokaler har utformats efter studielag som skärmar av mot den stora skolan. Dock saknar lokalutformningen flexibilitet och är grundad på ett fast antal elever per klassrum. Dessutom finns även i denna nya skola en hel del luftiga utrymmen och korridorer. Gymnasiet har jobbat mycket med deras digitala teknik och samtliga elever som börjar åk 1 får en bärbar dator. Modern teknik används också i undervisningen.

Österåkers gymnasium

Österåkers gymnasium är en ombyggd och tillbyggd grundskola som enbart innehåller teoretiska program. Skolan är en gul tegelbyggnad, där fasaden visade spår av åverkan. Korridorer från grundskolans tid var oförändrade, men en glasad tillbyggnad utgjorde ett tilltalande blickfång. I den glasade delen inrymdes skolans bibliotek och den fungerade som mötesplats.

Varumärkesutveckling

En kvantitativ studie om Tyresö gymnasium har genomförts av varumärkeskonsult Thomas Lönn. Denna studie bygger på främst på resultat från intervjuer och enkätundersökningar med åk 9 elever, gymnasieelever i Tyresö gymnasium och andra samt personal på Tyresö gymnasium.

I slutsatserna lyfts det fram att det främst är de teoretiskt inriktade ungdomarna som söker till andra skolor, medan de yrkesinriktade ungdomarna vill vara kvar. Personalen får mycket gott omdöme, vilket är

väldigt positivt. Saknaden av en unik profil för skolan tillsammans med det svåra geografiska läget bidrar till att elever söker andra skolor. Tyresö gymnasium ses som en reservskola om man inte kommer in på den skola man vill läsa på.

Eleverna på Tyresö gymnasium är mer fokuserade på att försörja sig direkt efter gymnasiet jämfört med den generella Tyresöeleven i åk 9, vilken är mer inriktad på universitets- och högskolestudier.

Utvecklingsmöjligheter som lyfts fram för Tyresö gymnasium är bland andra:

- Dela på de praktiska och teoretiska programmen i olika skolor och marknadsför dem var för sig.
- Byt namn på skolan
- Visa på ett tydligare sätt att man kan få jobb efter examen på de praktiska programmen
- Modern teknik i form av datorer etc, dock inte nödvändigtvis till alla elever utan framförallt modern teknik i skolsalar mm
- Hjälpa elever att starta eget/förverkliga sin affärsidé under gymnasietiden
- Bättre marknadsföring på såväl gymnasiemässan samt vid traditionella kommunikationskanaler, öka synligheten
- Visa upp så kallade ”sucess stories” i reklamen som beskriver elever som gått på skolan och som förverkligat sina drömmar
- Flytta skolan till en central plats
- Modernisera skolmiljön

För att snabbt öka attraktiviteten till Tyresö gymnasium kan utlandsstudier, möjligheter till körkort samt moderna lokaler vara insatser att ta till. Marknadsföringen fokuserar kring de unika programfakulteterna snarare än organisationen.

Resultaten i den kvantitativa studien har betydelse för gymnasieskolans inre arbete under år 2012 och 2013. Gymnasie – och arbetsmarknadsnämnden har ett särskilt ansvar för utvecklingen av nuvarande gymnasieskolan. Utvecklingsförvaltningen har tagit fram

studien som ett led i skolans inre utvecklingsarbete. Nämndens presidium ser positivt på skolans arbete med varumärkesutveckling, som ger erfarenheter som kan tas till vara också i projektet med den strategiska inriktningen för ett framtida gymnasium. Elever och den personal som arbetar i gymnasiet involveras självfallet i det större projekt som startar i oktober 2012. Erfarenheterna från gymnasiets eget utvecklingsarbete tas tillvara genom möten och referensgrupper.

Arbetet med varumärket fortsätter inom Tyresö gymnasium. Gymnasiet ska forma innehållet. Kunskap och idéer som arbetas fram där bör dock tas tillvara i t ex workshops i detta större projekt.

Det fortsatta arbetet

Uppdrag till gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden att starta ett projekt för genomförande inklusive ny skolbyggnad ges av kommunstyrelsen så snart gymnasie- och arbetsmarknadsnämndens PM behandlats där.

Med kommunstyrelsens behandling av nämndens PM avslutas det första steget i arbetet med den strategiska inriktningen av ett framtida gymnasium i Tyresö. I ett andra steg sker arbetet med den strategiska inriktningen för ett framtida gymnasium i Tyresö via konsult. Projektplan med tidsplan och budget för genomförande tas fram som underlag till kommunstyrelsen som sedan kan ge uppdrag och direktiv till gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden. Arbetet med denna skulle kunna påbörjas i september.

Underlag som krävs för att kommunen ska kunna fastställa vilka mark- och bostadsytor som behövs för framtidens gymnasieutbildning arbetas fram via konsult. Underlaget för att fastställa vilka mark- och bostadsytor som krävs för gymnasiet utgår från visionen och ambitionen som återges i nämndens PM till kommunstyrelsen. I detta arbete behövs kompetens från flera verksamheter bland annat samhällsbyggnad och fastigheter. Projektgruppen/arbetsgruppen tar fram underlag som kan diskuteras i styrgrupp och referensgrupper.

Analys av tänkbara alternativ för lokalisering av ny skolbyggnad inklusive kostnadsberäkningar arbetas fram av konsult. Tänkbara alternativ för lokalisering av ny skolbyggnad kan exempelvis utgå från:

- 1) Nya lokaler och nytt läge med ny profilering
- 2) Befintliga lokaler men renoverade och omgjorda utifrån ny profilering.
- 3) Nya lokaler och nytt läge för den högskoleförberedande gymnasiedelen. Den yrkesförberedande gymnasiedelen finns kvar i befintliga lokaler. Båda gymnasiedelarna förnyas och profileras var för sig.

Även detta arbete utgår från den vision och ambition som arbetats fram genom workshopen med politiker. Underlaget för analysen tas fram av projektgruppen och sedan sker diskussionen i styrgruppen. För detta behövs ytterligare kompetens från flera verksamheter, exempelvis samhällsbyggnad och fastigheter.

Ekonomiska beräkningar behövs för de olika alternativen.

Strategisk inriktning

Diskussionerna när det gäller den strategiska inriktningen enligt gymnasie- och arbetsmarknadsnämndens presidium kan sammanfattas enligt nedan:

- Visionen är att Tyresös ungdomar ska ha tillgång till både yrkesprogram och teoretiska program på hemorten. I framtiden har gymnasiet färre platser och samverkar med annan utbildning i kommunen.
- Det behövs moderna, flexibla lokaler med mötesplatser för eleverna. Oberoende av läge behöver skolan förnyas.
- Det är viktigt med profileringen av gymnasiet. Målgruppen för högskoleförberedande program behöver mötas upp.
- Det större projektet behöver ta hänsyn till elevrelaterade utvecklingsarbeten med referensgrupper, samråd etc